

11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

ročník časopisu (1985) = č. 3

od 17. kwietnia 1985 do 15. kwietnia 1985

26/4

三

články VOKS 1. 433 - Nezvuk nad slovenskými
katolíkmi potvrzen	• • • • •	10
1. 434 - Petr Cibulka ve vzbě	• • • • •	10
1. 435 - Christian Hellan zadržen a vypovázen.	• •	10
1. 436 - Zadržení čtyř pražských katolíků.	• • •	10
I Pražské výzvě	• • • • • • • • • • • • • • •	10
II Práru na dějiny	• • • • • • • • • • • • • •	10
Jaroslav Nezník: Podruhé a naposledy o dokumentu
Právo na dějiny	• • • • •	10
Petice za Jiřího Čaneca	• • • • • • • • • • • •	10
Stevenson dojde řešit z Východu a Západu všechn občanům Evropy	• • •	10
Jarek Šavrd: Ve věci poesie a Lenky Bareškové	• • • •	11
V sestředku nově vydlo	• • • • • • • • • • • •	12
Yrátké zprávy: - jubileum V. Černeho - stížnost L. Lise -
Jazzová sekce PP SU - pozvání do Amsterdamu -
- Novrátil o knihách - stížnost ministerstva
Confalových - manifestace v Litoměřicích - diskuse
s předními britskými ministrstvem zahraničí. .	• • • • •	12
Na kontakty s
Zájimem, dějiny, dějinost	• • • • •	15

卷之三

X JENNÝ SEZNAM ŽEN

Informația să fie înțeleasă și să nu fie modulată după prima vizită

77

Peter W.L. Apel, Lichild G. Prabhu

Sdělení VONE č. 433 - Rozsudek nad olomouckými katoliky potvrzen

Senát krajského soudu v Ostravě za předsednictví JUDr. Bohuslava Štěch-
ka projednal dne 27.11.1984 odvolání obžalovaných resp. jejich rodiců proti
soudku okresního soudu v Olomouci ze dne 3.7.1984, jimiž byli Tomáš David,
Josef Janočík, Jan Jemelka, Pavel Kvapil, Marie Kvapilová provdaná Nevranc-
vá, Jaroslav Špletal, Ivan Simáček, Tomáš Vášek, Jana Vášková a Svatopluk
Viktorin obžalovaní pro trestný čin podle čl. 193, odst. 1 tr. zákona k podá-
nímu trestu odňtí svobody od 6 do 18 měsíců (viz naše sdělení č. 379,
379, 380).

Jud. všechna odvolání zamítla a rozsudek se tím stal pravomocným.

1. dubna 1985

Úřad na obranu nepravedlivé stíhaných
Čs. liga pro lidská práva, člen Meziná-
rodní federace pro lidská práva

Sdělení VONE č. 434 - Petr Cibulka ve vazbě

Dne 26. března 1985 krátce po 12. hodině byl v restauraci U Bubeníčků
v Myslíkově ulici v Praze zadržen příslušník Vojenské bezpečnosti Petr Ci-
bulka.

Ve restauraci přišel na oběd a deklaroval se knihu přání a stíhanosti,
kem hledal zapsat svou nespokojenosť o tím, že restaurace nemá na jídelním
listku žádné jídlo v ceně stravovny, vydávané se slevou prenajíca, ačkoliv
že předpisem restaurace aponuje jedno takovéhlavní jídlo nabízet.

Ta knihu přání a stíhanosti musel zajít do kuchyně, kde se krátce zdr-
hal. U stolu v lokále pak učinil zápis. V kuchyni při debatě s personálem
mohl udávat pronájem nějaký výrok proti komunistům. Iza tak usuzovat a že,
že je obviněn z trestného činu podle čl. 193 písm.b tr. zákona (hanební náro-
da, rasy a převádění), tedy proto, že mohl věřejně a ohardlivým spisobem
hodnotit skupinu obyvatel republiky za tu, že jsou stoupenci socialistické-
ho státního úřízení. V praxi to obvykle znímeň, že obviněný si stěhoval
na komunisty.

Petr Cibulkovi hrozí trest odňtí svobody do jednoho roku. Obvodní
prokurátor pro Prahu 2 uvolnil na Petra Cibulku vazbu, i když si lze ještě
čítat představit, jaké jsou všechni důvody.

Petr Cibulka, nar. 27.12.1931 je důlník t.č. bez pracovního poměru, je
signatářem Charty 77, signatářem prohlášení proti rakouské instalaci v Če-
skoslovensku a na dnešní KDR z 22.11.1984 a také signoval Pražskou výzvu.
V letech 1976-80 byl dva roky vězněn pro vydávání emigrantové literatury, no-
hrávání hudeby atd. a ve vězení byl znova obžalovan ne další rok za to, že
niel bládogrnu.

Rodiče Petra Cibulky, paní Věra Cibulková, Huséinská 39, Brno, nebyla
vyrovnána s tom, že její syn je ve vazbě, ačkoliv tak měl prokurátor uči-
nit bez průtahu.

Pro nedostatek informací nejdeme zatím k případu zamístit jiné stane-
viško, nelze konstatovat, že údajný výrok byl zneužit k postihu - trestnímu
stíhání a zvláště k vazbě - zejména proto, že Petr Cibulka je značně svými
kritickými a nekompromisními postoji.

7. dubna 1985

Úřad na obranu nepravedlivé stíhaných
Čs. liga pro lidská práva, člen Mezinárodní
federace pro lidská práva

Sdělení VONE č. 435 - Christian Nellen zadržen a vyhoštěn

Ve středu dne 1. dubna 1985 v 10 hodin byl na Vinohradské třídě v Praze
zadržen dvěma příslušníky státní bezpečnosti dvacetiletý francouzský
člen, katolický kněz a člen Roveristické jednota Christian Nellen z Paříže
který je jedním z představitele francouzského mezinárodního organizace COMECE - Vy-
bor na federalní odpovědnost. Jak známo, COMECE udržuje styky s Chartou 77
, dálkově iniciativami a skupinami, a násilí vede dialog o možnostech spolu-
práce jak v oblasti obrany lidských práv, tak v důlfu o zařízení trvalého
níru.

Při této souvislosti navštívil i Christian Nellen v posledních letech ná-
kolekář Československo. Při poslední své návštěvě byl za sitnice, když dal
po ulici, zadržen a přes protesty, že mu za hodinu odjíždí pařížský rychlík

odvozen k výslechu, který trval až do 17.30 hod. Pracovníci STB snažili z jeho kazat nahrané rozhovory k mírové problematice. V 17.30 vyjíl vůz státní bezpečnosti z Prahy, aby zavolal Christiana Nellena na dce. státní hraničici. Pro poruchu vozů se akcista musela vrátit a při druhém pokusu dorazila na hranici o pálnici.

Omezení osobní svobody a další říšanování francouzského mírového dílnitele povolujeme za porušování zásad mezinárodní spolupráce a respektu občanských iniciativ zaměřených k uplatnění lidských práv a zachování míru, tedy oněc zásad, k nimž se přihlásila i dc. vůda dne 23.9.1984 schválením textu nadřídkého zasedání. Vláda současně učinila všem státním orgánům, aby rádovky nadřídkého zasedání plnily; proto nazývá než konstatovat, že státní bezpečnost, alespoň v případě Christiana Nellena, tuto vlivnou nařízení porušila.

7. dubna 1985

Výbor na obranu nepravedlivé stíhaných
Čs. liga pro lidová práva, člen Mezinárodní
federace pro lidová práva

sdělení VOHS č. 416 - Zadržení čtyř předáků křesťanů

Dne 11. dubna 1985 vykonaly orgány Státní bezpečnosti se souhlasem generálního prokurátora ČSSR domovní prohlídky v bytích čtyř osob. Postiheny byly: Michal Holeček, 29.lety, otec 4 dětí, zaměstnanec podniku Textil - Ředický kraj; Mgr. Vladimír Dušek, 51.lety, vedoucí pracovník Mikrobiologického ústavu ČAV, bytem Praha 7, Technickova 33; Adolf Rásek, nar. 30. 11. 1938, otec čtyř dětí, hospodářsko-technický vedoucí pracovník v Národně-tickém ústavu ČAV, bytem Praha 4-Kodfy, Šumavského 16; Evžetačka Kuželová, 62.letá, zdravotní sestra v důchodu, bytem Praha 4, Negrelli 7.

Domovní prohlídky byly prováděny podle usnesení vybetřovatele STB n.jr. Jana Trkovského v rámci trestního stíhání z 9. dubna 1985 pro údajný trestný čin znečištění desantu nad církevní a náboženskými společenstvími podle čl. 178 třídušky. Při prohlídkách byly odnáuty různé náboženské publikace a časopisy i zahraničního původu, kancelářský papír, psací stroje, cyklisty a cyklisty a levé blány, jaké i větší částky peněz včetně valut a vkladní knížky s dekoracemi.

Všichni čtyři jmenovaní byli zadrženi a protože se do 48 hodin nevrátili je pravidelně, ne byli obviněni z uvedeného trestného činu a že byl podán návrh na uvolnění vazby.

Pokládáme tuto akci, provedenou federálními orgány, za využití nevěrného pořízení proti křesťanům, které je můžete odstranit od jakékoli náboženské skupiny a narušit atmosféru výročí metody jeho celové.

13. dubna 1985

Výbor na obranu nepravedlivé stíhaných
Čs. liga pro lidová práva, člen Mezinárodní
federace pro lidová práva

Jména a adresy členů VOHS byla spolu s dalšími články zveřejněna ve sdělení VOHS č. 400, které jsme publikovali v Inf. o Ch 77 - listopad 1984.

XXXXXX

Z Prádelské výzvy

Initiativní návrh skupiny signatářů Charty 77 mírovému kongresu v Amsterodamu, zveřejněný pod názvem Prádelská výzva jako diskutní materiál Charty 77 výzval v naší veřejnosti i v zahraničí k výzvě. Na četná dotazy zveřejňujeme sdílení návštěv Charty 77. Na pod textu text je možné připevnit další podpisy, a to nejdříveji do konce května, kdy bude sdílen signatářů před odesláním na kongres uzavřen. Uvedeme další podpisy pod Prádelskou výzvou: Gertruda Tekmanová-Hártová, Milan Blažek, Miroslav Kuny, Aleš Komprecht, Jiří Šimek, Jan Thoma, Jaromíra Johnová, Zuzana Bienstbierová, Marek Simon, Stanislava, Marian Zajíček, Jaroslav Hromádka.

Mle zveřejněn jsme kopii Petra Valentíka, člena Čs. strany socialistické signatářů Prádelské výzvy. P. Valentík ho malí do redakce Svobodného slova aby ho tento deník jeho strany zveřejnil. Název P. Valentíka však ve Svobodném slově publikován nebyl.

Signatářem Pražské výzvy z 11. 3. 1985

v Praze dne 12. 3. 1985

Jako 3. občan odpovídám na Pražskou výzvu z 11. března 1985, u které
mne zejala myšlenka řada myšlenek, zejména výzva k zahájení jednání o res-
puštění vojenských uchopení Severoatlantické dohody a Varsavské smlouvy a k
econickému sblížování evropského hospodářského společenství a Rady vzájem-
né hospodářské pomoci.

Nemohu se však nikterak připojit k výzvě na sjednocení Německa, a to a
jen pro obavy kořenící v dětství za druhé světové války, nejen pro můj staro-
mední obdiv nadim vlastenecky dety obrozenec. Mohu se přihlásit k idealis-
tické vizi budounosti Evropy, ale nemím být idealistou ekonomickým. I když
bych uvádil, že Němcí již nebude smát obnovit vojenskou moc, předpokládal
bych po politické integraci Německa nejen především na zájmy ekonomických ekonomic-
kých vazeb, ale tatož a celá tendencí k německy aluviočním Rukousku. Vzhledem
k velikosti národních produktů by taková hospodářská podílnost Evropě v Evropě
mohla vést k podobným ekonomickým střítatelným výsledkům národnictví slovenskému,
rumunskému, slovanckému a dalšímu. Pro zlepšení postavení našeho transitaře
národního hospodářství by byla asi slabá integrace slovensko-česko-polská
a dopravně výhodnější možnost rovnocenně kooperovat a obcházet se všemi
nejblížejšími sousedy.

Pro měj nezávazas a taktikou využíval podpory sjednocení Německa se bahu-
šel možnost připojit k Pražské výzvě ani jako celku, ať je jinak možné ob-
ecně příslušivou svým vytýčením idealu spravedlivého naporádání vztahů mezi
jednotlivými strukturami státních mocí a svobozeními národními kulturami
čené v Evropě navzájem i komplexně.

Ing. Petr Valentík
Odbor 18, Praha 2

Obhajedl reagoval Luboš Kohout, který ve svém textu "Poznámky k Pražské
výzvě a ke třem textům J. Šebaty" (cca 4700 slov, 27. 3. 1985) vyslovuje
Pražské výzvě rizicovou podporu. Zvláště německé problematice a vojensko-
strategické rovnováze jsou věnovány jeho poznámky, v nichž polemizuje s ná-
sory Jaroslava Šebaty. L. Kohout tak činí ve snaze doplnit a upřesnit Praž-
skou výzvu a upozornit na nelzešt záva, avšak postupných a neradikálních;
v nich vidí danou pro reformní komunismus a pro neocruptivní evoluční vývoj.

x x x x x x x

K Právu na dějiny

Izveřejněno dnes v plném znění odpověď Jaroslava Neznáka autorce do-
kumentu Charty 77 Právo na dějiny, v nichž reaguje na jejich text Dějiny a
"Jepicectví jako kulturní fenomén". K ostatním textům, které v pokračují
polemice a diskusi vznikly, jen stručně:

Ze zahraničí přišel nás historik Jana Tesaře, nazvaný Problem poli-
ticky - Komunisté k dopisu čtyř kolég historiků alučním Charty 77 - zveřej-
něný v č. 6 časopisu Dialogy. Kromě Tesařova textu a dopisu čtyř historiků
zveřejňují Dialogy i Právo na dějiny, otevřeny články Petra Uhla mladšího -
charity 77 a návrh na edici Charty 77 o zádech vydávání chartových ma-
rialů a o praci Charty 77. Jen Tesař uvádí řada postfunk k Právu na dějiny
i k textu čtyř historiků. Právo na dějiny hodnotí jako "histerický doku-
ment o příbězích debaklu české opoziční politiky po roce 1977". Tyto příbě-
vídí v nedostatečnosti demokracie v národních strukturách.

Velmi stručně - cca 350 slov - je Výjdeční k textu Dějin a dějepi-
cectví jako kulturní fenomén, které dne 27. 3. 1985 vypracovali čtyři histo-
rici Milos Hájek, Hana Nejdová, Jaroslav Špet a Milan Stáhal. Připomínají
v něm své kritické postoje k současné české historiografii a vyjadrují názor
"k obnově historické paměti náleží nejlépe přispět několiv obecnými die-
kuzemi a proklamacemi, neboť pozitivní prof". Uváží, že tento text je
posledním jejich příspěvkem k současné diskusi.

Ve své statí "O dosud nevyplývající nemoci dilettantismu v české historio-
grafii" (cca 500 slov - 24. 3. 1985) uvádí historik Jan Křen, že opravná
kritika současného peklošedého historiografického povědomí nebyla v Právu na
dějiny vyjádřena kvalifikovaně. Píše o edičních vadách dokumentu a situuje
historika Zdeňka Kalistu, který v r. 1935 psal proti dilettantativi, říká se
vysačují zvláště práce o době pěstebnářské. Celku textu - Dějiny a
dějepisectví - přiznává J. Křen výslednou, což pokládá za diktát, že die-
kuzi kolem Práva na dějiny nebyla bez úsilku. Charty 77 však není podle

J. Křena vnedným forem k takové diskusi s dokumentem Práva na dějiny povážlivé kompetenci Charty 77 překrečil. Při hledání jiného form a jiných metod uvádí, že je potřeba "nikoli konfrontace pouhých deklarací, nýbrž skutečných tvarů dějin, historických děl".

Obeňalejší je příspěvek Luboše Kohouta "Poznámky k druhému textu autorů Práva na dějiny" (cca 4.000 slov, duben 1985). Obsahuje marxistickou historiografii a její výsledky v letech předcházejících r. 1968, ale i ve 30. letech. Polícamaje rovnak s Ladislavem Jehličkou a s anonymní kritikou studie Roberta Kalivedy o humanitativi. Vrací se k řadě sporných bodů polemiky. "Práv bych si, a nebare to lehké - piše v závěru své studie Luboš Kohout - více věcích, societomatičkých diskusi mezi námi k jednotlivým dílům, metodologickým otázkám, silných v argumentech a nízkoli ve vzdělených odsudcích, tedy vedených sice i ra et studie. Je a v tom smyslu se enclouzou svým katolickým přátelům v Charty (neboť mi nejde o osobní prestiž), pokud jsem v prvním příspěvku ne vždy krotil svoji bojovnost. Nemili by tak všich svýa sponzorům utinit i oni?"

V episech dále koluje dva texty nazíci k problematice vztah. První je "Arnáčská diskuse k Právu na dějiny" (cca 2.500 slov) z podzimu 1984. Druhý je "Minulec spor o mysl českých dějin" (cca 4.000 slov). Text upozornjuje na literaturu k tomuto tématu, vydanou mezi oběma vydáním. Z větší části informuje o sérii přednášek z r. 1978 na téma mysl českých dějin a pedagogickém ústavu Národní osvobození referuje podrobněji o posloji pěti přednášejících univerzitních profesorů: Rádla, Malý, Bojdla, Pekáře a Slavíka. autorem referátu v Národním osvobození byl Jaroslav Sima.

* * * * *

Jaroslav Neaník: Podruhé a naposled o dokumentu Právo na dějiny

Nový text, který sepsali autoři dokumentu Charty 77 Právo na dějiny a který nazvali Bejiny a dějepisectví jako kulturní fenomén, mě připravil dvě překvapení. První spočívalo v tom, co jsem se dozvěděl o sobě, podílnaje třeba tím, že jsem buďtoleg, a kde tím, že jsem takový se dívám spatra na tev. Zeitgeschichte. Druhé překvapení - samozřejmě cíležitější a příjemnejší - mi poskytl text tím, že jeho většina měla lepší dřevěn než dokument. Tyká se to především prve části textu, kteří jsem příji malé někdy se souhlasem někdy se sympatiemi (sympatické mě mohlo být i to, o čím se plně nestototální). Totož také mohu říci o některých partiích druhé části textu, které je vinnou polemice a mou kritikou dokumentu. Tak třeba souhlasím s tím, že současný Česko-slovenský časopis historický nejd dobrou dřevěn, že nám chybí časopis toho typu, jakým byly Bejiny a současnost, a že prosazení dobré práce ke žaludnímu vydání je v současné době někdy velmi obtížné. Souhlasím tedy i s některými místy textu, které autoři pojímali jako přímenou současné polemiky se mnou. To má svůj důvod. V polemice se mnou autoři zaplnili hodně míst a dalšími důkazy o tom, že současná historiografie má mnoho vad a nedostatků. Ale tím zauřili polemiku úplně ne správným směrem. Já nepsal svůj Kritický komentář k dokumentu Charty 77 č. 11/84 - Právo na dějiny proto, abych ohlásil současnou čs. oficiální historiografii. Jestliže mi autoři dokumentu vyštítají, že nechápu, co čteli svým textem Příci, mohu tvrdit totéž o nich. Mužím ovšem přiznat, že jsem - samozřejmě jen nech těm - přispěl k tomu že můj text mohl být i takto chápán; to jsem poznal nejen z reakce autorů, ale i z reakce jiných osob. Nezbývá mi tedy, než abych vyvátilil, proč jsem Kritický komentář napsal.

Ve vybraném letodním výročína dokumentu Charty 77 se Příci, ke všeobecnosti Charty 77 věří. Jestliže tomu tak je (u časti všeobecnosti tomu nezáhybne zak je), souvisejí to mezi jiným s tím, že se mi někdy Charty a celý okruh, který s někdy spolupracuje, vždy snadili - ovšem v rámci daných možnosti - dceňovat toho, aby dokumenty Charty obsahovaly pravidlá fakta. Zvláště jsem vždy obdivoval edici VONC: a jakým možitím jeho členové uklívali a silují o to, aby publikovali pokud možno co nejpřesnější důaje! A to preseovali v oblasti, kde ziskávání a oválovaní takových důají je mnohem obtížnejší než např. u dokumentu typu jeho se historiografie, nemluvě o riziku, kterou finančnost ve VONC zavádí. Na tuto zásluhu Charty i VONC po pravdivosti jsem byl vždy hrđ. A nejednou se mi dostane do rukou dokument Charty 77, který se týká dějin, tedy mnoho čemu, a ke své hrđe zjistím, že první tento dokument obsahuje spoustu nepřesnosti, nepravidlivých důají, problema-

tických a zjednodušujících scénu. První myšlenka, která mě napadla, byla: jaké když je v tomto případě skutečné, že oficiální sdělovací pro atfedorky od velké kampaně z počátku roku 1977 o Charte zejména mluví? Jak by jinak mohly Chartu nezdít a zdiskreditovat? A následovala a myšlenka druhá: jestliže Charta vydala dokument, který je částečný (alespoň podle místních mluvých signatářů Charty), musí to být sami signatáři Charty, kteří na jejich vady upozornili. Jinak by hrůza nebezpečí, že by společenství, které o sebe říká, že chce žít v pravdě, stratilo na věrohodnosti. Křídlovní jsou se diskuse bránských signatářů o dokumentu, ale to mi nevadilo. Rozhodl jsem se přispět do již probíhající diskuse o dokumentu písemným příspěvkem, a to i proto, že deklarová část dokumentu se zabývá především staršími dějinami a já jsem jedním z mála historiků - signatářů Charty, kteří se zabývají atfedorvskem.

Dokumentu byly a jsou vytyčeny tři základní nedostatky: 1. obsahuje mnoho nepřesných a nepravidlivých údajů; 2. je ideově jednostranný, což by jako dokument Charty byt neměl; 3. jeho koncepce je pochybná, protože ztrácí národní historické paměti spojuje téma výhradně se situací v současné historiografii, ačkoliv na historickou paměť má vliv řada dalších činitelů (za tě uvedených správně Jan Křen). Zároveň jsem se na prvy z uvedených nedostatků mým cílem bylo tedy ukázat, kolik nepravidlivých a nepřesných údajů obsahuje faktografická část dokumentu, zvláště jeho kapitolka Přejti dějin. Neuvědomil jsem si jednu věc. Výroky, které jsem kritizoval, se zabývaly oficiální historiografii. Jestliže jsem tedy upozorňoval na to, že argumentace dokumentu není správná, mohlo to snadné u někoho vzbudit dojem, že chci hájit "českou historiografii". Při psaní Komentáře mě něco takového všeobec nenechal. Domnival jsem se, že stádi, když napsal, že navazuje na text čtyř historiků (Miloše Hájka, Milana Čtborského, Jaroslava Opata a Jany Nejdrovové), v něm je výslovně řečeno, že se stavem české historiografie nezabývají, a když celý svůj příspěvek vytáhl jsem v úvodu ("jde mi především o kvalitu a věrohodnost dokumentu"). Jak vidět, některým čtenářům to nestádilo a já tedy udělal chybu, že jsem zmíněné prohlášení čtyř historiků neopakovat. Z celé záležitosti bych chtěl dodat jenom jedno. Jestliže jsem po přečtení dokumentu pochopil, že nutné mít někoho hájit, nebyla to česká oficiální historiografie, ale většina českých historiků; to, že byli časti historickové (nebo nepravostí většiny českých historiků) obviněni z nepoctivosti a z nezájmu o rozvoj svého vědního oboru, jsem napokládal sám za spravedlivé ani za rozumné. Toto mě stanovisko se všecky projevilo spíše v detailní diskusi (zrovnaž k temu příspěvek Jaroslava Sabaty) než v Komentáři, kde jsem se o této otázce poněkud obávaněji rozespal jen v jedné poznámce.

Při rozboru dokumentu jsem pocházel z nutné doležitosti, prot to či ono jeho tvrzení zahrádila za nepravidlivé nebo nepřesné. Autorem dokumentu se měl způsob polemiky někdo, obdivující se, že "čtenáři právem mohou podobný způsob pocházet za neplodné hantkování". Ale jak se můžete prokázat nepravidlosti nejakého tvrzení, když se neuvedou doklady? Na některých místech autora způsobu mě argumentace neporušovali mohou nechtěli posuzovat. Tvrdí, že jiným vydáním neříkalo výtisk edic, jako by měli "uplatnit dokumentem nějaký bibliografický snupce". Nicco takového bych od písceností toho typu, jako jsou dokumenty Charty, smířit jenom nikdy nepočítal. Kdyby v dokumentu nebyla uvedena edice 17. a 18. století, všeobec by mi to nevadilo, pokud by ovšem výklad o vydávání prvního byl správný. Ale jakmile autor napsal, že "pročové jsi obtočí" (míni se tím 17.-a 18. století) byla u nás vydána jen jedna edice, musí to ohodnotit jako tvrzení nepřesné, protože edice vyslo vše. A když něco takového tvrdí, tak několik titulů dalších edic uvedu. (Využívám této příležitosti, abych opravil jedno jmeno, které je ve většině čistě komentáře uvedeno špatně: editorka Nejstarších zpovědních sezení se jmenuje I. Čárová). Je ovšem možné i jiný způsob polemiky. Dokument venuje několik řádků Hababurkům, napsali k tomu také několik řádků, až bych výklad autora označil za nepravidlivý nebo nepřesný. Autor dokumentu k tomu pak v novém textu poznámku nápisí: "To, co dr. Horník uvedl proti větě dokumentu o Hababurcích jako dynastii českých králů, to je trapností, která svy čtyř historiků a kritiků dokupantu svědčí o nescitlivosti a neznalosti elementárních dějiných skutečností." Já jsem se o takovém způsobem argumentace snažit uchohl a nechtěl. (V konkrétním uvedeném případě nechávám na čtenářích, aby posoudili, zda to, co jsem napsal o Hababurcích, je trapné.)

Způsob, jakým jsem přistoupil ke kritice dokumentu, mě ovšem některé

nedostatky. Můj komentář je dosti nudné čtení. Ale já jsem vůbec netušil, že bude taklikrát opakován; kdybych byl tušil, že dozná tak velkého rozšíření, byl bych jen (svědčité po stylistické stránce) spruceoval směrem pečlivěji. "Ladit" je to, že jsem dceť dobře nemohl rozlišit výtky skutečně významné od výtek přece jen podružnějšího významu. To mi především o tom, abych ukázal, že v některých partiích dokumentu musí narazit na odpory téměř každého člena. V kapitolce dokumentu nazvané Pojetí dějin, kterou jsem rozebrával téměř celou, jsem uvedel 12 nepravdivých či nepřesných tvrzení, u fády dalších tvrzení jsem připojil kritické vyhrady. Na dvou či tří stránky textu je to všechno nedost. Byl jsem skutečně zvědav na to, jak budou autoři dokumentu na mě výtky reagovat. Reagovali po svém. Nebudouli probírat případ na případem, nechci přiliš unavovat čtenáře. Spokojím se s jedním konstatováním a tím pádem písmeny toho, jakým způsobem obhajují autoři text dokumentu.

Tedy nejprve to konstatování. Domnívám se, že oprávněnoct mých soudu autoři dokumentu nevyvrátili ani v jednom případě. Že nejdůležitější výtky neřeagovali vůbec. Tyhle se to jde o partii, které se zabývaly předhusičkou Husitskou dobou, tak i pařížských dělčáků na historiky a zmínky o Husarykově a Pekářově pojetí českých dějin. V jiných případech sič chybou uznali, ale ohodnotily odváděli posmrtnost čtenáře jiným směrem. Nový text obachuje i v polemice se mnou některé nová tvrzení (o tom jsem se ostatně už zmínil); a některými z nich souhlasím, ale u některých bych znovu mohl ukázat, jak autoři se suverénnosti přistupují k formalování jednoznačných soudu i tam, kde tyto soudu skutečnost nedůsledně zjednoduší nebo ji dokonce zkreslují. Někde postupují protětak. Že mou výtku zkreslí, někdy využijí toho, že jsem u některé další výtky dokumentu zcela přeant nevyznačil, které tvrzení je nepravdivé či nepřesné. Ale o tom již slibně písmeny.

Nejvíce pozornosti věnuji autoři věci dceťi podružné. V dokumentu například, že "naší hlavní vědeckou institucí v oboru historiografie je Historický ústav ČSAV". Tyto historikové upozornili ve svém příspěvku na to, že ústav s tím jednem u nás neexistuje, že někdejší Historický ústav se dnes jmenuje Ústav dce. a světových dějin. Já jsem tuze výtku opakoval, a to dvakrát. Podruhé snad aby bylo, ale zaujala mne skutečnost, že v jedné nedlouhé výtky dokumentu byly tři nesprávnosti. Autoři věnují této otázce téměř celou stranu. Současně se vysvětlí, proč kolem této otázky stále "krouží", ptají se, jaký smysl má taková výtna. Přitom sami přiznávají: "Zajisté, dokument mohl a mohl být i v takových věcech přesný...". O nic jiného mi nešlo. Pro autory je ovšem snaha najít nějaké skryté motivy na polemiku dceťi typická. Mě pochopit čení nad tím, že v dokumentu Charty je taklik chyb a nepravdivostí, je pro mne ani motiv nedostatečný.

Autoři na jednom místě po přiznání, že dokument několikrát "uklonil", hned držívají, že jsem se něčemu podrobňam nevyhnul ani já. A pokračují: "Přitom se nám zdá, že kde dva dělájí totéž, maf to tetež. Nemůžeme se abavit do jinu, že Beník často záderně překrůčuje až k absurdnosti. Co si vůbec lze myslat o nazváném dlevečku, a tím dr. Nezník jest, který koasta tovární dokumentu o nepracovat normálních vztazích dce. historiografie a historiografii západní, ale nákonco vůbec zahraniční, označí za nepravdivé?" Duce, srovnávaje s tímto citátem citát jiny, totiž tvrzení dokumentu, které jsem označil za nepravdivé: "Tento neexistují kontakty se západní historiografií, dce. historikové se nezádařnou symposií, kongresů, nepublikují - až na nepravdivé výjimky - na Západě avé dleány a knihy." Jí jsem tady nenechal jako nepravdivé obecné konstatování o nepracovat normálnosti vztahů mezi dce. a západní historiografií, jak nyní tvrdí autoři, ale zcela konkrétní tvrzení, které - opakuji - nepravdivé jsou! Nepracovat normálnost kontaktů mezi historiografie se západní historiografií bylo třeba doletit jinak. Třeba tím, že se u nás světových historických kongresů nestíže zúčastnit kterýkoli historik ze svou zemí (a tedy ne jako člen oficiální delegace), jak je to normální v mnoha zemích světa, zasobující i s případným důležedem, že si cestu, pobyt a koncesový poplatek zaplatí sám. Třeba poukáza na skutečnost, že ve styku s západní historiografií můžou všechni historikové u nás stejně možnosti. Ale kdyby dokument přihlásil k tomuto aspektu, musel by především přihlásit ke skutečnosti, která se netýká jen kontaktů se zahraničím: že totiž dce. historikové nedílí a nepracují ve stejných podzámeckách, přidělají tyto podzámky jen zádati závislosti na jejich talentu a pracovitosti (a záhy na nich nezávislosti vůbec). Velmi zjednodušeně lze říci, že některí mají možno-

mocnosti (a přitom ani někdy nemusí produkovat), některí z nich u vědecky pracovat a publikovat jen s obštěkami, některí nemají být ani zaměstnáni ve svém oboru ani publikovat (tak poslední skupina, jak se mi zdá, autory dokumentu všebec nezajímá). Tato diferenčince historiků se samozřejmě projevuje i v možnosti studia v zahraničí, o níž se mluví nový text. Autori tvrdí, "že se český historik nedostane přes svou smlouvu do vědeckého archivu". Ale to zase není přesné, některí členové historické se tam dostanou, stejně jako do archivu vatikánského. Autori zde však proti této myšlence výslovně namítají, že anákolika stránkách dokumentu neschli podat přesný rozbor situace naších historiků, která je někdy značně složitá a komplikovaná. To je mi jasné. Tím spíše je však nutno formulovat právě stručné texty přesné, aby nebyly nepravidlivé a tím i nepřesvedčivé.

Přeti příklad se může týkat Ústavu čs. a světových dějin. V dokumentu vyle o něm napsáno: "Už na první pohled je patrná ohromující neplodnost této instituce, nemohoucí, aby se v jejích zdech učeli až jaká závažná jistá historická práce, která by naučila někdo všechno." Nejsou schopen sledovat celou produkci ústavu a současné poměry na ústavě nesháně; podrobnejí sledují jen práce těch zaměstnanců ústavu, kteří se zabývají středověkými dějinami. Ale právě proto, že jejich práce znám, je mi naprostě zřejmé, že se "ve zdech této instituce" učily některé malíři práce a edice a že je proto tvrzení dokumentu nepravidlivé. Autori dokumentu točí ze svého údělání někoho, kdo "bez jednoho plodnosti" zmíněnou instituci. V tento případě jsou jim polemiku usnadnil tím, že jsou zcela přesně navyznačili, kde část všty je nepravidlivá. Myšlím ovšem na tom, že věta nepravidlivé tvrzení obsahuje.

Dokument Právo na dějiny osazoval mezi signatáři Charty na číslo jeden proto, že jsou v něm chyby, ale také pro svou ideovou jednostrannost. Přiznám se, že po této stránce jsou i já positív k dokumentu tak trochu jako "kudlade zad", zvláště když díler přišel z netekné strany - ale pořád prozna nečecku. Budu mluvit zcela otevřeně. V prvních letech po vzniku Charty 77 jsou jako signatáři, kteří nikdy nebyli ani komunista ani marxista, měli poněkud obavu, aby se v dokumentech neprojevila jednostranně velmi silná část "strany vyloučených" mezi chartisty. Nestalo se tak, a díky tomu patří jak signatářům exkomunistům tak i všem mluvčím. A na jednu vyjde dokument, který je jednostranně změšen jinak. Všebe se nedivím extrém reakcím Luboše Kohouta, Milana Růbka, Petry Uhle, i když jsou o tom, co napsali, v mnohem neschli souhlasit (tyká se to zvláště příspěvku Luboše Kohouta).

Ve svém komentáři jsou se k tomuto problému vyslovil jen jedinci, a to velice mírně. Výrok "dějiny bez člověka i bez Boha přirozeně nemohou mít žádny smysl" jsou označili za jednostranný a pozoruhodný jsou v něm, že se v dokumentu Charty objevit nemohlo, že by ovšem mohl být vyslován jako vyjádření jednotlivce nebo skupiny. Odpor však autorům na tuto poznámku měl poněkud ikovalo. Nejprve prohlásili, že dějiny bez člověka a bez Boha mít smysl rozhodně, že se s tím nedá nic dělat, že se jiná to jeví jako axiom, a pak uvedli, že jsou nevyložili, proč se tato věta v dokumentu neměla objevit. Vysložil jim to tedy dodatečně. Uvedená věta se v dokumentu Charty objevit nemohlo, protože Charta je společenství lidí, kteří sice mají mnoho společného především přesvědčení, že mají být dodržována lidská a občanská práva, ale jinak mají různé názory; pokud jde o otázky víry, sedli se kde katolici, evangelici, agnosťíkové i ateisté. Dokumenty Charty mohou tuto rozdílnost názorů respektovat, protože i když jsou podepsány pouze mluvčí, jsou vydává jedním celé obec signatáři. Jestliže autori v novém textu, kteří reprezentují svým jménem (i když vystupují anonymně), dají na javo, že přítomnost Boha v dějinách je pro ně axiom, nemohou proti tomu, a co víc, pokud buď vždy budu naložovat s takové upřímnou společností, v něm by mohli své přesvědčení všechny hledat a získávat pro ně i jiné. Ale jestliže se přítom diví že jsou výhrady proti tomu, aby se takové výroky objevovaly v dokumentech Charty, svědčí to buď o tom, že všebe nechápou, co je to Charta 77, nebo o jejich tak blubek intoleranci, že z toho mrazí v zádech.

Nepechybuji o dobrých dnech autorů a vám, co chtěli svým textem říci. Ale co dokument Právo na dějiny vlastně přináší? Především obrovské trátu času pro všechny, kdo se zúčastnili datních diskusií o něm a kdo počítli potřebu reagovat na něj i pisemně, nevralivěc mezi některými signatáři Charty a na nějakou dobu (načrtěti přechodná!) poněkud zhoršené klima v Charte. A pak ovšem směšnou diskusi, která podle mohu mnoha pozitivnějšího neprinesla. (Z několika zlíc nových podnětů, kteří se diskuse objevi

mne zaujaly úvahy Ladka Malého o napočtivosti historiku; rádi bych se jednou k této otázce vrátil.) Jestliže má dokument Právo na dějiny nějakou zásahu, tak spodívám v tom, že upozornil na potřebu zabývat se naší historiografií pojetím našich dějin a vlivem teoretickými historickými otázkami. Ale at se i mne autoři dokumentu nezlobí: dokument se základním pochybnou koncepti a s věkým uvažováním všechny nedostatky zahrnul diskusi o těchto otázkách být nemůže. I tomu jsou nezbytné podklady lepší.

Autori v novém textu přiznali, že se dopustili chyb při formulování dokumentu. Na nejdůležitější části té části tohoto textu, která byla věnována polemice se mnou, jsou odpovědní. Jinak se spokojují uvedeným jejich přiznáním a svou účastí v diskusi o dokumentu Právo na dějiny počítají za skončenou.

Brno březen 1985

xxxxxxxxxxxx

Petice za Jiřího Gansse

JUDr. Ján Pejčík, generální prokurátor ČSSR
nám. Hrdinů 1300, 140 00 Praha 4 - Nusle

12. dubna 1985

Pane prokurátre,

v KVÚ Valdštejn, o. Jilčín, si odpykává trest Jiří Gans z Českých Budějovic r. 1979. V červenci 1976 byl zatčen / a v polovině r. 1977 odsouzen vyšším vojenským soudem v Dubové k 15. ročku odňati svobody - nepodmínaně ve III. SVS pro trestný čin vyzvědačství podle § 105 tr. zákona. Okolnosti a prokazatelnost jeho trestné činnosti nám nejsou blíže známy. O jeho případu informoval v r. 1981 do sopicí kváty.

V současné době je J. Gans uvázaná na tzv. oddělení svýšené péče, kde je uplatňován zvlášť tvrdý kaženáky roční s různými omezeními. Jsou tam především vězni, kteří se dopustili během výkonu trestu různých násilných činů nebo hrubé a opakováně porušili kaženáky řádu. Jiří Gans je vždy nemožen. Pohybuje se pouze za pomocí hole. Dívá dvou a progresivním kormátkem očí. Má vysoký krevní tlak a spatočné vření (15 dioptrií). V poslední době byl postižen noskovou artvíci. Spatočné slyší a neřetelně artikuluje. Nemá žádáno huby. Je předčasně seuctáry. Celkový zdravotní stav je natočený, že hrozí akutní nebezpečí smrti, pokud mu nebude poskytnuta odpovídající lékařská péče a potřebná léčba v prostředí, které vyloučí stresy, jímž je každý význam přirozeně vystaven.

V důsledku celkové tělesné ochablosti je psychický stav J. Ganske labil. V poslední době byl několikrát kaženáky trestán za to, že ležel na lůžku - nepevnou době. Vězenácká správa nebrala věhre ohled na jeho zdravotní stav. Vedkordi jeho polohy o nápravu zůstaly bezvýsledné. Svouž entímu situaci se ztěsnal vyrobit sebevráždu.

Jako generální prokurátor jste odpovědný za dodržování zákoností v této záležitosti i v nápravné výchovných datavech. Protože z uvedeného lze mit na to, že Jiří Gans, který si má odpykat ještě deset roků odňatí svobody, by také podmínky vězení za současného zdravotního stavu nepřizil a že v jeho případě lze mluvit o nevylíčitelné křivce nebezpečné chorobě ve smyslu § 127/2 tr. řádu, žádám Vás, abyste dal z humánních důvodů podnět k soudnímu řízení podle tohoto zákonu až ustanovení, které by vedlo k upuštění od výkonu zbytku trestu.

Jiří Gans by se také mohl podrobit intenzívní lečbě a jeho život by byl zachráněn. Využití této možnosti posílí důvěru ve spravedlnost pro všechny občany.

ata Bednářová, Jiří Černý, Bohumír Hájek, Zbyněk Hojka, Jaromíra Jihlavská, Jiří Lánsky, Lenka Marečková, Zdena Macecová, Jan Ruml, Jiří Ruml, František Stárek, Jana Stárková, Anna Šabatová, Petr Uhl a správnost ručí Jan Ruml, Kremelská 1 104/150, Praha 10-Trnovice

xxxxxxxxxxxx

Otevřený dopis Jan z Východu a Západu všem občanům Evropy

Dostává "adole" za zářecení napětí, za desoklerizaci Evropy.

Jane ženy z pěti evropských zemí, v nichž jsou instalovány nové so-

vítězky s americké raketami. Počínají se z různých prostředí, z Východu i ze Západu, ze severní i jižní Evropy; některé z nás patří k různým církvím, jiné nikoliv; některé jsou feministky, jiné pacifistky a jiné opět patříme k nám na dálších hnutím za lidská práva a k ekologickým hnutím.

Přes všechny rozdíly nás spojuje snaha po sebeurčení, to, že využupujeme proti projevům militarismu vůdce ve světě, proti uniformu a násili, proti tomu, aby v našich dětí byli vychovávávání vojáci a také proti neosvědčenému plynávání zdroji. Právo na sebeurčení pedagog je pro všechny lidi a pro všechny národy. Přitom chceme svým specifickým kulturním vkladem přispět ke změně současných společenských struktur. Prototaké spolehýbáme konvenční role eboru pouklávání a vyvývání mluv, aby učili neli to též.

Svoboda rozhodovat o svém vlastním osudu znamená svobodu od vykořisťování a násili jak v myšlení tak i v jednání, v pracovním procesu, ve vztahu k přírodě, ve vztazích mezi ženami a muži, mezi generacemi, mezi státy, mezi východem a Západem, mezi severem a Jihem.

Chceme společně proložit začarováný kruh násilí a strachu: strachu z atomových zbraní, strachu ze zániku lidstva a Země, strachu ze značlivého těla i ducha. Chceme společně tento strach dát a překonávat jej, a to už nikoliv v ilegalitě, nybrž s právem na svobodné vyjadřování svého mínění pro každého, zvláště pak těm, kteří je totéž právo deník popíráno. Bez respektování lidských práv nemůže existovat žádná reálná světová perspektiva.

Normistání nových jáderných etoul v našich zemích onezilo naději svobodu - zvyšilo násilu obavy. I naší potenciální spoluvinou na násilné katastrofě vrostla i naše odpovědnost za to, abychom začarováný kruh násilí skutečně proložily. Uváděm ujem, že jsme zdrojem nosiči téžmi systému násilí; ale ani jedno ani druhé jsme si nezvolily samy. Obě role odmítáme. Neuklidňuje nás, že představitelé otovu mocenských systémů budou za našimi zády vyjednávat v Ženevě. Opět námě čerpat svou naději z toho, že budou rozumní a dobrovolně se zřeknou výroby a používání hromadně ničivých zbraní. Rozhovory o tom, jak mají být vedeny rozhovory, nás opět mají převádět, že je někde falešní problém mora.

Zvídaly jsme si naopak cestu nezávislých iniciativ zdroje. Nejdříve cesta militarizace společnosti - a proto také odmítáme jakékoli zapojení do všeobecných připrav - ani cesta vytváry raketových ramp, ani ničení přírody až možností vztahů.

Žechneme být ani utlačováni v míru, ani zničeny výkou.

Otyštět let po Cavettini a Hirošimě, otyštět let po zadátku konfrontace bloků se chceme koncově společně zadít lepe poznávat, rozumět si, setkávat se bez ohledu na jakoukoli zád, která nezadáluje jen státy, v nichž žijeme, ale příliš často také naše myšlení a srdece.

Rozhodly jsme se zadít a uvolnitím zdroje: Připoj se k nám!

Toto prohlášení podepsaly ženy z pěti zemí, v nichž jsou rozmístěny rakety, t.j. z V. Británie, NDR, USA, Itálie a Československa.

Signatářky (k 7. 1. 1985):

Československo: Eva Kostříková, Anna Šabatová et., Dana Námečová, Markéta Námečová, Jana Hternová, Libuše Šildánová, Marie Ríková, Anna Marvanová, Zdena Tominová, Ruth Bošková

NDR: Barbara Behlayová, Ulrike Poppová, Irene Kurkutová, Katja Havemannová, Gisela Metzová

Itálie: Elisabetta Addisová, Paola Baglioniová, Luisa Bocciová, Rafaella Boliniová, Flavia Bucciová, Anna Cepericciiová, Giuseppe Ciuffredová, Lucia Corbová, Jean Crowleyová, Vichi De Marchiová, Tatiana Facchinirová, Dora Verlaqueová, Intonella Giuntová, Chiara Ingraoová, Cristina Laedigferiová, Ines Martellottiová, Antonella Sartorelliiová, Cecilia Mastriantonioiová, Anna Pia Bedaluttiová, Stefania Pireová, Marina Pivetteová, Rita Ravittorová, Mirta Saccaniová, Giuliana Sgrignová, Lorenza Sorgatoová, Nicoletta Tiliacos, Anna Viiová, Silvia Zamboniová, Lisa Zanettiová, Luciana Castelliniová, Rossana Roccaiová

N.D.:

Irene Flechsbardová, Petra Kelliyová, Mariesa Vašklová, Beata Bohmannová, Dorothy Blaszková, Sabine Heleneová, Eva Quistrová, Eva Marie Spillerová, Hanna Kutovská, Barbora Šanftová, Christina Mengsbergová, Michaela Van Freyholdová, Gerlind Godová, Neike Vidranová, Barbora Busselová, Ulia Schneiderová, Regina Michalková, Betel Hurandová, Ilse Liebigová, Liselotte Hinldová, Pia Wanninmann, Inja Strecková

V. Británie: Mary Calderová, Sheila Cakesová, Marget Millersová, Jan Williamsová, Fiona Fairová, Christine Connachiová, Jen Bibblineová, Nancy Woodová, Sue Willettová, Jane Mayesová, Lydia Berillsová, Barbara Bambridgeová, Margaret Crempsová, Inia Manserová, Clare Ryleová, Carol Hughesová, Sally Woodová, ženská mirová skupina ze St. Heetus, Jan Martinová, Patricia Chiltonová, Monika Frischová, Denise Karenová, Evelyn Silverová, Deborah Beachová, Gwen Manchesterová, Jill Manchesterová, Jean Callinová, Sue Springwoodová, Anie Lockwoodová, Ann Watsonová, Maria Woodová, Monika Rosssová, Jolana Horáková, Janet Tyrellová, Stefanie Duracková, Helen Peace Chariotová, Jean Wardová, Marguerite Ayresová, Sue Scottová, Christine Kingsová, Jill Liddingtonová, Ann Harrisová, Kate Seperová, Annie Tunclir-

Další podpisům bude sbírány v rámci připravovaných společných akcí k
4. květnu.

Jan. red.: Některá jména (Vanková, Záimková, Hinldová a možná další) byla
zkomolená již v anglickém vyhotovení dopisu. Signaturám i
čtenářům se omlovlává.

X.X.X.X.X.X.X.X.I.

Ve včetně poezie a Lenky Mareškové

Poezie byla od neznáti, je dnes a bude, dokud bude člověk žít na této Zemi či v tomto Vesmíru, cítilou a chápají pravidelní lidé, vyjadřovatelkou jejich radosti, utěšitelkou jejich smutků, výraz jejich nejvražednějších tuleb. Byla, je a až dleuhu zůstane proto i přirozenou nepřátelskyní všeho, co je cizí, škodlivé a nepřátelské lidem - tím, co ji píší i tím, co ji čteu ti poslouchají.

Byla proto také a je následitě pronásledována tak těmi, kdož jsou nositeli těchto člověku nepřátelských principů. Odědina je strašidlem těch, kteří chtějí člověka manipulovat, uinfektovat a pronásledovat v nemyslicí a necítící trojce své mocenské vrále, neboť je zímc jiné - i prapora lidské svobody. Už ve starověku byli básníci vypovídání do vyhnanství, ve středověku upalovali na hranicích inkvizice, dnešní totalitní režimy jimi plní své koncentrační tábory.

I v Československu je te jíž pěkná řídká jmén a knížek; knížky kontinuují na hranici (tak tomu bylo za Koniáše a za Hitlera) či ve stoupě (tak je tomu za normalizaci), bílí pohraničníci si z knížek, zabavených turistům vracejícím se ze světa, dělají výstavy. V poslední době se seznámí jmen českých básníků, educeznych státům za jejich báničkou slovo, rozrostl o další - o jedno jednadvacetileté Jihočeské Lenky Mareškové.

Kochce se mi věřit, že by československý státní režim byl tak slabý, aby se mohl být báničkou slava, taho slava, které potáhuje arďce, dává napomenout na bolest a rozdílení je v lidech ta, co je v nich ještě jeho, nejlidštějšího, co de nich vdechl sám Strojfitel. Kochce se mi věřit, že by horu tanků, pušek, samopalů a pentreků (nejen tuzumských) nebyly a to mocensky obestát vůči verším mladé, nadané dívky. Kochce se mi věřit, že by neustály proud produkce moderních tiskáren, debíle blíždany arndden cenzorů, nepečetiluší (alespoň co do hmotnosti) dáln veršů, předneseny přes výběr mladými lidmi. Kochápu proto, proč ne ně jejich autorka musí být souzna a odšouzena: teror je vždycky symptomem strachu. A mimoto nechápu, proč si taklik lidí u nás nedá s to uvědomit starou, takikrát už vyslovenou i napsanou či vytisknou zásadu: člověka lze navrátit do vězení, ale pravdu, myšlenku nikdy. Z vlastní skudenosti nadto vím, že právě osobním postižením člověka ta jeho pravda, jeho myšlenka, a chceste-li, jeho

poezie zogní tím plněji a výrazněji.

Pročé kádán, aby

- a) Československá socialistická republika neprádlačky zrušila trest, vynesený nad Lenkou Marečkovou,
- b) státní policie, prokuratury a soudy ČSSR už nikdy nestihaly poezii, nejen proto, že je to počinání marné a hlepá, vybrá i proto, že tím před očima světa zemří živoucí jak sebe, tak i národ, jemuž vlivá.

Cetrafa dne 15. března 1985

Jaromír Šavrda, signatér Charty 77
byvalý vězen lidaru v Cetruze n.o.

X-X-X-X-X-X-X-X-X

V samizdatu nové výše:::

Václav Benda: O problémach nejen morálních (cca 6.300 slov, datováno: velikonoce 1985) Autor obšírněji statí se zabývá problematikou anti-koncepcí, rozvoju a potratu, a to především z hlediska svobody, lidských práv a celkového společenského dopadu. Jde o ostrý traktát proti této jevům, autor však přísně rozlišuje mezi morálním a občanským nezcházením a kompetencemi státu v příslušné oblasti.

Jan Palouš: 1969 (Hypotéza o konci novověku, ba o konci celého eurověku a o podání světovéku) Edice Nové cesty myšlení, Praha 1985, 100 stran, kartonováno. Studie se zamýlí nad významem periodizace dějin pro pochopení celkového smyslu dějinné situace. Autor zdůrazňuje edicičnosti, které dělají současné dobu ed epochy novověku, a pokouší se stanovit vlastní periodizační předél: volí za náj rok 1969, kdy člověk poprvé vstoupil na Měsíc a znova se vrátil na Zem. Přes všechna díleť skeptická zjištění se tím v podstatě přihlásuje k optimistickému konceptu dějinného běhu (volí obdobné "geografické" kritérium jako objevení Ameriky, které jednoznačně poukazovalo na možnost všeobecného pokroku) a rozhodá se o kaukturistickými nebo ažen pesimistickými pojedinci těch autorů, kteří konec novověku stotožňují s vypuknutím I. světové války (což zase poukazuje na zánik filosofického Západopřímekd jako periodizační předél mezi starověkem a středověkem).

V samizdatu obsahuje jako separatní text Prenticha Lavalíka Pravý a levý totalitismus navýrostí z racionalismu a humanismu, který je úryvkem (cca 200 slov) z občanského spisu Sváty nad dějinami českého politického myšlení. Autor v něm polemizuje s politickými koncepty Rio Třebanera a Václava Havla.

Svůj vztah k marxismu a marxistické metodologii vyvětluje Jiří Růžek ve statí Být marxistou v Československu (cca 1.000 slov - 7. II. 1984)

Jiří Růžek: Aby se mi nepřitížilo, řejeton, 21. března 1985

X-X-X-X-X-X-X-X-X-X

Krátké správy

Dne 26. března, v den jeho osmdesátých narozenin, navštívili nluvčí Charty 77 Jiří Dienstbier, Eva Kantůrková a Petruška Bustrová profesora Václava Černého, aby mu předali jménem chartistů blahožejný dopis. Po Černém a krádeného setkání se tři zástupci za spisovatele Karel Pecka, Václav Havel a Petr Kadeř, doprovázeny je Olga Havlová a Vlasta Chramostová. Spisovatelé odevzdali celovečerní storník svých prací a po této delegaci navštívily ještě Václava Černého Marie Růžičková a Blanka Čížkovská, aby podaly pozdravnou adresu, pod níž se shromáždile 134 podpišení, a další sborník ustanovený na jeho počest. Václav Černý - ptes svou návštěvu - mál z návštěvy radet a pro všechny gratulanty to byla hodinka, na jakou se nemůže slyšet.

stíhací na neoprávněný postup STB, adresovanou ministru vnitra ČSSR V. Vajnarevi podal dne 16. 1. 1986. Ladislav Lise uvádí v ní, že v době jeho návštěvy Prahy se do jeho chalupy v České Lípě - Sosnové vlcupal neznámý pachatel, a to právě v době, kdy jeho sestra, dříve na chalupě, byla odvedena k tříbožinovému "výslechu", který však byl bezobzoru povídáním a zadržováním, vyvolávajícím da jen, že může být pozdě vylákána z chalupy. Ladislav Lise uvádí, že taková nezákonná soudčení k daným výslechům se opakuji jednou až dvakrát do roku; popisuje také drosticke podmínky ochranného dohledu, jemuž je vystaven, a celodenní usavíci doloží, kde je jeho chalupa, pracovníky Bezpečnosti. Jednání příslušníků STB oznámuje za závadné a hruší porušení pravosocii vrchního činitele a žádá ministra o nápravu.

Jazzová sekce pražské pobočky Svazu hudebníků Československého (S. H.) Královské stráni 61 146 00 Praha 4 (post. schr. JI, 146 00 Praha 4) vytala petiční trámkového P. P. 1985. Popisuje v něm nejasnou právní situaci skoro zrušení jazzové sekce a uzavírá, že JI P. P. SH existuje daleko de iure i de facto. V textu se m. j. uvádí: "Postupy všechny nadřízenými složek proti JI v současné i dřívějné historii byly v rozporu se stanovami SH, organizacími Fédération Internationale Jazzové sekce a daleko ignorovaly čs. zákonost, platné předpisu i okamžitě platky. Jazzová sekce P. P. SH usiluje po mnoho let, aby tato rozhadnutí byla podrobena objektivnímu řešení a aby byly prověřeny všechny stříhanecí podstaty jazzové sekce, na které nepříslily odpovědi. Nadřízené složky sou se však vědou své nedotknutelnosti, protože záležitost jen na nich, zdali takové řešení připustit. Bez podroběního, odborného a objektivního zhodnocení celé historie jazzové sekce je jakýkoliv náškar nevyslitelný. Jazzová sekce P. P. SH, jako člen Mezinárodní jazzové federace (IJF) při hudební radě UNESCO má opět od října 1984 potvrzeno nové členství, zafim do roku 1987". V dalším textu JI uvádí: "Zatím nejtěžší situaci mají členové - členici v severočeském a středočeském kraji. Nejsí se dozvědět, kdo byl K. P. Burian (JI vydala o K. P. Burianovi v r. 1982 publikaci J. Kladiš) nebo co byly německé koncentrační tábory, protože tyto náde publikace jsou do některých knihoven zabavovány přesvědčení ministerstva kultury, a to i přes násuhlnec žijících německo-českých antifašistů...". JI uvádí údaje o odpracovaných brigádách, o přispěvatelech, o tom, že 2.000 čekatelů může být de JI přijato, o Prohlášení JI ke 40. uvedení druhé světové války. Text informuje o připravovaných publikacích a vyslovuje poddiktování za obřílená novězdení blahořeční a pozdravy, a to i ze zabraní - "k nejvýznamnějším patří dcera Edwarda a Dorothy Thompsonových z Velké Británie, předních aktivistů společných mírových organizací, a od organizace za evropské nullední obdrojení".

Některí signatáři Charty 77 (napl. Jiří Dienstbier, Václav Havel, Václav Helsý a Anna Šabatová ml.) obříeli od Mezinárodní mírové rady (IKV) pozvání k účasti na čtvrtý konvent za evropské jaderné odzbrojení, který se bude konat 1. až 6. července 1985 v Amsterdamu. V pozvání z dne 3. 7. t.r. se využívá názor, že účasti pozvaného by na jednání byla velmi konstruktivním způsobem reprezentována východoevropská perspektiva, a to v prospěchu všech zúčastněných. K pozvání, které podepsal generální tajemník IKV Mient Jan Faber, je připojen program, v němž se uvádí, že konvent měl pokračovat v odporu proti rozvoji raket v západní i východní Evropě. Mírové hnutí bylo poslano rozhodnutím vztahů s jinými hnutími - s Českými organizacemi, odbory, církvemi, ekologickými hnutími a iniciativami za občanské svobody. Diskuse na konventu má mít tři hlavní téma: rozpad konsensov v NATO, překonání konfrontace v Evropě a nače vztahy s "třetím" světem.

Augustin Kavrlík z Litoměřic ve svém otevřeném dopise č. 3 z 24. 3. 1985 nazývá "o nabývání, viazení a rezklamování periodických i neperiodických publikací v ČSSR", adresovaném celkem devatenácti datředním státním i společenským institucím a zařízením také Radě předsel, přesvědčivě prokazuje přinejmenším dvě skutečnosti. (Přehled jeho korespondence na této téma a dráhy všechnu druhu během posledních čtyř let je vakuem imponentní,

Jakéhokoli vyjádření o intelektuální kvalitě odpovídá a jejich deštání náležitoštem předepsaným zákonaem se všeck raději získáváme).

V rozporu s pakty, datavou a řadou českých zákonných ustanovení je trestický ohrožen individuální dobro i zásluhou jakékoli zahraničních publikací do ČSSR. Rozdílovaní takové literatury, a to i mezi člasy rodniny nebo nejbližšími přáteli, se může stát a během etává předmětem tvrdého trestního postihu. Soudce i pouhá vlastnění většího množství "nedůvěřicích" literárních děl (zvláště pokud jde o literaturu náboženskou) se může stát podnátem pro trestní stíhaní - případně jsou policejními orgány řešeny a bez nároku na nápravu zabavována, a to často včetně publikací, zcela legálně vydánych a oficiálně rozdílovaných v ČSSR, např. bible.

Zákon čs. instituce, čítají v tom i ty, kterým te zákon přímo a výslovně ukládá, není ochotna vzít na sebe odpovědnost a závažně se vyjádřit k tomu, jakou literaturu je díl nani dovoleno do ČSSR dovážet resp. rozdílovat neži přáteli resp. pouze vlastnit: znijete najde o pouhý úřadní řízení řízení a nechut považit odpovědnost za jakékoli závažné rozhodnutí, ale slovy autora dopisu o "zdrojné udříkovance džungli", tedy o závnerné podkopávání právní jistoty občana, které může přispět k jedich znečistinu ovlivnění.

A. Nevrátil upozorňuje také na neutvářený a stále se zhoršující stav v oblasti vydávání náboženských publikací a periodik. V závěru svého desímu formuluje několik požadavků, které jsou alarmující právě tím, že se dotlávají naprostých právních samozřejmostí: nároku občana být seznámen se zákonem, a platnými prováděcími předpisy a e jejich závažným dředněm vykladem.

V této situaci chceme uvést typicky, byl jinak velmi banální případ ekonoma Josefa Veselého z Liberce. Tento muž si jil po 16 letech vymýchal svým přáteli v zahraničí rozsáhlou odbornou literaturu. Před několika měsíci byl předvolán na StB: vzhledem ke svým nedostatečným právním znalostem, pod tlakem unchabodin nového výslechu a nejrůznějších výhrůžek (nedostatečné nebo nesprávné poučení při výslechu je perzekuční zákona a může zakládat ohukávou pedetu trestného činu) nahorec "dobrovolně vystoupil" několik publikací ze své knihovny. Od té doby se Josef Veselý valice v knihovně, leč marně, domnívá navrácení ediktých knih a přesvetlení zákonnosti postupu příslušníků StB. Vše byla zatím uravlena prohlídkem příslušné celnice, že "bylo preházeno, že neznámá osoba dovezla do ČSSR tyto publikace, aniž je přihlásila k celni kontrole a k celnimu projednání dovozu" a že se "jedná o knihy, které propagují myšlenky, jež nejsou služitelné se zájmy socialistické společnosti a obecný ráj je vydává tedy jejich zabraní". Toto tvrzení jsou neprokazatelná právna, neboť se zakládají pouze na hypotéze a chevání celnice vůči neznámé osobě - autor této informace (Václav Benda) je ostatečně ochoten stvrdit, že v balíčku, řádně pro jednání celnicí, obdržel větší počet otisků desepisu Svědecství. Jsou absurdní i věčné, neboť J. Veselému byly edikty odborné práce a beletristická díla, jejichž cíl se odhrával v časech dávno minulých. Jediným důvodem zabavení je zřejmá skutečnost, že tato díla byla vydána v exilových nakladatelstvích.

Leopold a Zdeňka Coufalovi z Kostelce n. L. napsali střílenost prezidentovi republiky (nedostatečné) ohledně novy jasnější zárti jejich syna Františka Coufala dne 23. 1. 1981. Uvdělali akademii občanské jako A. Nevrátil ve svém otevřeném dopise č. 2 (viz Info o Ch 77 č. 4 z r. 1985), které ukazují, že F. Coufal byl zavražděn. Prezidenta republiky nadele Coufaleovi žádají, aby dal průchod spravedlnosti.

Dne 9. 3. 1985 proběhla v Limagu ve Francii manifestační akce na podporu nezávislých mírových hnutí ve východní Evropě. Pořádaly ji Československé skupiny hnutí na odstrojení, mír a svobodu, které je dle zákona ČSSR, dle skupina Solidarita se Solidaritem a Křesťanská akce za odstranění mudění. Pro akt byly vydány tři příklady represe - proti Janu Pukalíkovi z Českého Slovenska, Radovi Člebičkovi z Polska (je vězněn pro usmíření vojenské služby) a proti Kadarovi Josephu Uívári (zorněl odmítl vojenskou službu). Na manifestaci byly rozdávány nejrůznější texty k dané problematice. Zájem

limožné skupiny Knuti za odzbrojení, mír a svobodu sahá dálé až k této jednorázové manifestační akci. V úncru 1985 se členové skupiny seznámili s dopisy a poesieji Václava Havla, Václava Beneše, Jiřího Hájka, s výsledky jednání čs. exilové delegace v Perugii, s dopisem předních duchovních a národního Budapešti a jinými texty, které "vzbudily" jejich živý zájem a chut ke společné reflexi nad rozdělenou Evropou", píší členové této skupiny. Nedílo Trouble-Rete vysílalo vůi souviselosti s připravovanou manifestací dne 27. února písání Vejna, vojna, vojna Čárliho Šoukupa a krátký rozhovor o situaci s mírovým hnutí v Československu s dr. Martinem Rybárem.

Ve dnech 10. a 11. 4. 1985 navštívil Československo britský ministr zahraničních věcí Geoffrey Howe. V rámci této návštěvy došlo i k setkání dvou členů jeho doprovodu - jeho náměstku a vedoucího odboru pro východní Evropu jeho ministerstva - a pěti čs. zastánců lidských práv, mezi nimiž byl i jeden člen Výberu na obranu nespravedlivě stíhaných. V témaří dvouhodinové debaty vysvětlili čs. účastníci setkání myslí Charter 77 a zadecové věděli řadu dotazů, týkajících se různých forem porušování českých práv a demokratických svobod, včetně oblasti náboženství. Další dotazy se týkaly problémů míru a dali s jeho zachováním.

x x x x x x x x x x x x

Na Zanturková

Dějina, dějiny, dějinost

Březen 1985

Oz několik týdnů veda úspornou výstavní při nad novou knihou Milana Simečky. Jmenuje se "Kruhová obrana" ^{x)} a obsahuje dvanáct zamyšlení, na každý týden v roce jedno; je to soubor cípudivých znaků naší skutečnosti, promítaný na pozadí velkých a malých dějin. A právě toto schéma dějin provokovalo novou úvahu.

Velkými dějinami Milan Simečka myslí uplatnění mocenských tahů, nadvládu ze země moci, svévolnou politiku mocenských elit a tyranů, odvražujoucí od "mládeži nás" a její ideologizaci; malými dějinami pak jsou mu prosté životy lidí od narodení do smrti. Jakýsi asyl, kam se člověk echovala před tlakem moci, tedy před devastujícími sázamy velkých dějin; je to místo, kde si uchovává a v případě potřeby nalézá kus lidského tepla. "V politických skezech", píše Simečka v kapitole o mládeži většinách, "která nemily dějiny národa, zastávala zároveň zájem o většího člena." Tyto většiny se na evropských dějinách "zábastily převážně jen svým mláděním". ^{xx)} "Většiny mládi proto", vysvětluje Milan Simečka, "že je jim zatíženo nebyvat se souvisečností svých životů s velkými dějinami, kterou jsou tak fascinované významné elitářské mandány". Jení to mládež většin zde vůle, ale "vyjadření obrovské vzdálenosti vytváří prostá nesouměřitelnost dvou světů, světa malých člověčích příběhů a světa dějin, který svou odčiseností, hrůzou, strachem a nepochopitelností většinu lidí hypnotizuje jako pohled hada". Životu lidí dávají naproti tomu "myšl malé dějiny, režetí a trápení každodenního života, svátky a události tohoto života atd. Nikdo nemůže (na lidech) chtít, aby tvorba dějin dávala jejich životu hlubší nadindividuální smysl. K dějinotvornému procesu je z jejich místek k dějinám tak daleko, jako k první studici ve vesmíru", píše Simečka v kapitole o plenumech skutečnosti. Velké a malé dějiny mi vyjadřují moderní rozpadací světa.

^{x)} Milan Simečka, "Kruhová obrana", záznamy z r. 1984, rukopis.

^{xx)} Hledala jsem, zda už před měsícm časem se vyskytla v Evropě situace, kdy nasy pedplacené jsou sociální jistotou, mládi a kupodívu jsou nadále tuto myšlenku v Dějinách světa H.G.Wellsa: "Kishunštísky duch zmizel z evropského vychování. Tento, právě tak jako zlepšení na jeho výchových poměrů, dlouho přidílal tato období klidu mezi nildími třídami. Ztratily mozek a řeč a byly izrazeny. Společnost byla jako ochromené zvíře v rukou vládnoucí třídy". Wells takto popisuje konec sedmdesátého století osmnáctého století (H.G.Wells, Dějiny světa, str. 499, Aventinum 1978).

Vášnám smutek, s nímž Bimba tento rozpad popisuje ("Tři tisíce let se filozofové pokouší zachránit objektivitu bytí a znova a znova jim uniká z rukou", píše v kapitole 6 nejisté skutečnosti; "já už jsem to vzdal."), ale nemohou se s tím vykládat smířit. Zdánlivě to tak vypadá: moc v rukách lásnoucích elit jim umožňuje kanat velké skutky v dějinách, meená si dělají co se jim uždá, k čemuž je pochou jejich vlastní "malé dějiny", a aby odarvanost své moci zakryli, užívají pro své skutky zaučující ideologická pojmenování, a "malí" zas nechtějí mit nic spoletného se "Spinavou politikou", v jejichž znamení se mohou stát nana jvýš šedky, a tak se my obyčejní lidé, nemají ani labej ani chuti na jakýkoli accenský vliv, uchylujeme do azylu soukromí. Ale je vždycky pravda o světě, co se nazvánk zdá být zřejmé?

Úloha dějin, dějinost je dneška téma velice aktuální, proto nejepis, že jsme se ocitli v čase změn generací a hledání nové orientace filozofické, historické, ekonomické, estetické i politické. V myšlenkové pří, v níž bych vyřešila Bimba antinomii, jsem představila anad všechno, co bylo tehdy napředno v diskusi na téma dějia, a taky ve sborníku Střední Evropa stál Josefa Hradec, který jsem polemizoval s esejem Milana Kundery o uneasém Západu, a esej Václava Bělehradského "Sták k uniformě a pář peráků", který se tehdy zabýval historičností v Kunderově díle a násoru.

Milan Kundera rozjítluje svět svou nostalgií za střední Evropu z konca minulého a prvních desetiletí našeho století, onou, jehož dodala řadu influencí evropskému kulturnímu povědomí, vyjadřující v předstihu svého kardinálu mnoha národní, což západní Evropa má teprve prokázat, nostalgií, kterou my tady ve střední Evropě můžeme pochopit, ale kterou už s Kunderem, domnívám se, jako svéjí výslednou vlivnou pocit neudilime. Například, jak to napsal v esejí o uneasém Západu, že je mrtvý ten, o němž už nic neví ten, koho miluje, že je tedy mrtvá střední Evropa, milující Západ, který už o ní neví, protože sám ztratil vlivnost kultury^{x)}, může jen člověk, který stojí se hodně daleko od původního kardinálu a který nejepis de pessimismu pronítá vlastní žal a neušokujenost. Milan Kundera, který svými díly dobývá západní svět ne-kultury, jak ho on sám nazval, od svého rodiště střední Evropy, kterou ve jiných Broch, Musil, Kefku nebo Hudek taklik miluje, odpovídá všechnu dějinost.

Tato pozice se na první pohled může zdát spíše povýšená než nostalgička, a skutečně, když hledám, z jakého násoru k rozhovoru plynne tak hlboká skepsis, jako nejbližší se nabíráne myšlenka, že Milana Kunderu vynáší knifleský sond. Může mi to dovolit, pomyslím si, je jedním z knížat české kultury a má nárok na pocit, že tam, odkud on odcel, se zastavily dějiny. Až na studii Václava Bělehradského i Josefa Hradce jsem si uváděmila, že Kundera, podobně jako Milan Bimba ve svém pojmu velkých dějin, prezentuje dějiny, onu "vějíru", jak vtipně přispívalo bu je slovo pojmu Josef Hradec, jen jako dománu moci a ideologických konstruktů. Matka Historie, jíž se dovolhává moc, je mu nejdůležitějším ideologickým pořadem, umělou pozicí, a níž když se stane konkrétní život akademický, může se vytvořit jen průměr paradoxní, v němž se velkohubé okanditá vyjví jako směšné. Na tento podkladu pak taky spotřívá Kunderový Šerný humor.

V tom si je Kunderovo nihilistické a Bimbaovým smutně kritickým vyvětlením (ne-)dějinosti našeho středoevropského preeatoru (příslu preeatoru, neboť odkud zmizely živé dějiny, tam národy mrtví a zastává po nich jen prostor) dost blízce a já si mohu domyslet, že jsem soubusem zkušenosti jedné generace ze společenskou praxí, která ji postihla, vyjádřením posmatka filozoficko-estetické vyprávěčnosti "světového násoru", s nímž historicky čas spojil kua jejich životního osudu. Tu vyprávěčnost vnímáme

x) Když Kundera v esejí vylíčí, jak hledali a nemohli a přítalem filozofem v západní Evropě kulturní czechnost tak vlivnou, že by se ji jako společenské autoritě mohl filozof postavit na křížku spáchancu na něm policií, je mi líto, ale můžete náschu si zapomýchat, že v té současné chvíli, s níž Kundera píše, právě v této střední Evropě vyrážaly czechnosti, jejichž vliv uzavírá a vznáší i západní svět, ze spisovatelů vedou C. Konrada a našeho Václava Havla.

všichni, smájeme se jí spolu s Kunderou a všechny nás pocházejí je ještě neomalená vlastivost - avšak: je tato vyprázdnost, ovládající nás proster, dostatečným důkazem a důvodem, abychom se my, kteří zde stáváme Štědce Evropy a nemáme tu a oni nechceme mit mocenský vliv, sili kteří smáme žánci dostat se do oných "velkých" ideologických dějin, chtili být uchováni jen v oných římských "malých dějinách", zachraňujíce si tam svá spíše kivotí nežli bytí? Nemáme, my bez moci, v tomto prostoru jinou budoucnost, než jen Kunderovské smírční pod patou "Džiny"?

Má obyčejné štěstí, že když velice chci nějakou myšlenku vyjednít, ptiskodí mi na pomoc číslo dvaha, nějaký překlep, udělat. Tak i nyní. Udělat je to pravděpodobné: jak v laciném krimiseriálu vtrhl do soukromého obýví nudi státní policista, posadili na padecát lidi, kteří si příšli prohlédnout sbírku plakátů známho grafika a zhlednout stříbrny. By dokumentární film o zajímavostech českého roku, do dvou autobusů a odvezli nás do Bartolomejké ulice. Stalo se to v den, kdy byla označena smrt nejvydáššího sovětského představitela. Z autobusů nás vydali do vstupní haly krajské správy SSB, kde byl umístěn ve smutečním rámu a s rukymi rožení velký portrét K. Černého a nechali nás tam čekat mnoho hodin za výslech, takže i mně, které není politikem, se zdílo být politicky neúčastné takto viditelně propojit portrét zamordovaného s mrtvým zatčením. To ale byla starost onoho majora ŠTB v hnědých džitech a jeho příslušníků, kteří skočili. Vodili nás vzhůru po široké schodiště jednoho ze druhým k vylechům, které se odvívaly v malých kancelářských za bludistém mezi novou a starou budovou, a třináct nás po těch schodech před zraky přítel i čtyř manželských druhů s růžovým papírem, jímž se na podezdíváním a treatného času (který nám nezamínil žádajícím platným paragrafem) uvolnuje dveřem všechno. "Demokratická" je běžný románský státní policie nad každým, kdo se ji nelibí. Ale dočet o tom. Masilnická tvář této události je fakt banální, chci napak popsat, jaké jsou si na té události povídala děti.

V vile, když se čekalo na druhý autobus, protkalo jedou už přistavený by nás všechny nebral, hostitelka nepřestala gratulant nabízet víno, kávu, chlebíčky a vynikající žádečky z listového knoflíku. Do jejího domu klidného a vlivného světa vpadla eurovest do jiné, byla vyděšená, ještě nizozemskou neorientovala, ale nepřestala cítit hostitelskou povinnost; její manžel potom, když ho v noci pro cosi vezli zpátky do vily, se vrátil do vestibulu v Bartolomejké ulici s taškou plnou ohlášených chlebů. Nebyl to protest, ten muž byl naopak pln ochoty ten vědérk policii vyvátit, "Jinom prostě nezapomněl v tom strašlivém maléru, který ho postihl, že jsem stojíme už dlechu, můžeme mit hlad a jsem v domě sbytě pocholtaní."

V autobuse, těsně před odjezdem, když zavlnilo těžké ticho, protože jsem ještě nikdo nedokázal rozpoznat, kdo a kam, se ke mně za sedadla naproti, kde seděla vedle svého muže, nationala Helanka Klínová a řekla svým nekonale milým úsměvem: "Pojdete, Eva, budeme si tykat". V podobných situacích, zdvočnila, je dobré udělat něco pozitivního. Plachý Ivan se k Helenci nešikyne přidal.

Do Bartolomejké přivedlvali posily, všechno trvale dlechu, výslechy, posetávání, nejistota, taky tam byla zima, a postupně jsme se všichni nemohli neodbrat na ten jediný záchod, který pro nás určili. Vodili nás zlady příslušníků, jak zmi ten strašný dřední titul, znamenalo to projít lítacími, vystoupit po schodech, projít dlechu chodbou a nabudit do druhé dlechu chodby, směrem procesí ve dvou. (A Kunderovský všechno téma: hla, kde končí historická velikost, ne cestě na záchod.) Zkoušla jsem se na toho mladíka usmát, je to přece jen pro ženu trápné, mit tam, kde chodí císař pán pásky, můžete doprovod, a on s dlechou taměj opétoval a přede dveřmi mi podřízl kožich, který mi pak zase galantně poschl obléci. Odhledal jste od situace, chovají se takto k sobě dobrí zámlí de jure temu na návratu.

Abych ale neupadla do Kunderovských směšností; když už bylo jisté, že každý směřoval u výslechu více jak hodinu a po schodech sedle do podzemí už několik výstražných růžových papírů, my ve vnitřní hale ualyáeli, jak

si za skleněnými ve vstupních schodech nádej čítatí jenou soprán. A pak dívka jak z vlámského obrázku sličná záčala zpívat melodií, která mi zněla velice starobyle a kterou jsem neznala, Kyrie eleison. A stále znova: Kyrie eleison, Kyrie eleison. Stáli jsme jak přiblížit a nepohl se ani žádný z uniformovaných strážců, bylo jich tam až po deset. A dost. Nic víc se nestalo. Dívka zaspívala a zmikla.

A stále se mnoho. Je síla, která smrká, kterou překlenu kruhot a neomalousost i absurditu mocenských situací, mocensky neurvalých postupů: činná lidskost. Ta síla dokáže překrýt její znásilňující dosah. Člověk si instinktivně hledá zdroj svéjí záchrany a ochrany. Tíhne k hubokému myšlení, tíhne ke kultuře, která tu zůstává pod povrchem ideologizace stále živá (k lepšímu tomu děkonce i části našich mocenských kruhů patří snát a nit, co my tu nemůžeme vydat, co je tu z kultury zakázané a co se nem oficiálně dočítává ze zahraničí), vychladová ji. A nemusí se vypínat ke světoborným akutkům, aby konal společensky, aby konal vlivně. Aby konal dějiny, fekla bych, neboť dějiny nejsou vyhrazeny jen moći a činu měněnecovatelův elit, ale zahrnují i vliv oceňnosti, které mocenský vliv nemají, a jím blízká společenství. Člověk si vlivy zasvětuje tvorí společnost, když ho o ni nádej připraví, když mu ji s mocenské pozice urče. A stát, ten který u nás zpěně tvrdí, že přetvoří člověka i celý jeho život, by si měl dát pozor, aby se neopatrným zacházením s moći neocíti na okraji nebo zcela mimo tuto společenské žití.

Aspoň má, když tedy přede mnou někdo vysloví pojem dějinost, co už prováděcky vymíří obraz dívky zpívající na schodiště vstupní haly policejní budovy před svým něčím vyalechem Kyrie eleison. Obraz rozpada světa na dějiny malé a dějiny velké tu byl před mny znaky překonání. Pojem malých dějin, jenž byl ond dívce Milenou Simčkovou určen, tu zcela posbyl obznam. Ta dívka - a my všechni s ní, dekonce bych si troufla říci, že ti uniformovaní policisté, kteří neměli ardes ji okliknout - nalezla svou dějinost. Dějinost natolik výmluvnou, že ji jako kulisu počaloučile prostředí policijské budovy i samoz něčí metěení, přes třícear pak nahranidlní rozhlasovými stanicemi i nadíl všechny minuty na chodbech špindovac, dvorech závodu a v oficiích. Paradox zcela plevelený, ned jak jej užívá pro své černoburné situace Milan Kundera: ne z falešné myšlené velikosti faktické záležnosti, ale z neopovolení se znásilňujícímu násilí vnitřní osehranění. Ta dívka i sám kunderovský paradox odkryla jako uměly.

Nejdř, že by byl Milanu Kundovi náj díkaz slaty. Chápu to. Spisovatele jenž se v Knize amictu a zapomítní činu svého promítá do vidiny estreva atí, které nejprve novědenou cernální hrací znásilnil jím vyválenou a jemu druhou Taminu, aby ji v závěru knihy se stejnou nejednou svědavostí pozadovovaly, jak se v moři topí, asi němžel slyšet dívku zpívající Kyrie. Dost možná by se mu její zpěv překryl s ideologickým amictem příbližných angloz a též knity, neboť Milanu Kundovi zkušenost příkazu je předem podezírat z bibos- ti každou opravdovost. O to ale nezbírá, očatač spisovatel je vzdáný osehr- testí a ne tím, že s ním každý souhlasí; problém je jinak.

Je-li dějiností to, co hledáme pro svou lidskou záležitost, pro svou významnost, pro svou svobodu, fekla bych, aby byla spravedlivá i neideologická, že dějiny jsou souhrnně příběhy. Příběh nikoli promítaných na pozadí dějin a tam připomínaných paradoxů jak první metyli, ale příběhů zde a tedy a naproti problematicích v dějinách. Člověk nejedná pro dějiny, on se nejde chovat v dějinách. A dějiny jsou mi pok vlnivou energií lidských životů, jest příčí své vlnovky různě vysoko a huboké na dějinu znásilník, své vlastupy a propady, svéj vliv a ne-vlivnec, svou činat a i nedělat na dějinném. Člověk jako společenský trer, domáhající se svéj společenskosti, neboť to je obraz, v něm se ona palená.

I největší tyranii konají v dějinách svéj příběh, my všechni kdy jeme ná- jí příběhy, a němž více nebo méně vedeníme azeo nevědědime do dějin. Pří- běh například Milana Kundery je překravý, zdaleka vidi teď, významný, a dě se jím těž dělítovat jeho pestoj a důsleky. Jsem mili, myslím si pro seba, kteří si němžel odpustit, že když taky nětali a doplatili na zideologi- zovanou bibest, a traumatizování násilí, co by si nikdy nepřiznali, povídají

s blbostí nesmířitelný boj. Tak nesmířitelný, že svůj domov, kde se jim to stalo, raději vžbec vyškrtnou z dějin. To je vahutku příběh knižecí. Svůj příběh má i Milan Simček, smutný kritik hanobencí nadichpoměrů, ale protože zádatává tu, jeho příběh i jeho pojedání dějin se od Kunderových přesou liší. Pro záhrudu toho, co má rád, konstruuje schéma dvoujich dějin, aby pro bezbrannost též uchoval před tváří světa dějinost, a mně rozum uvedá, když ho nad textem knihy vidím eti filat když ze čipem z této kruhové obrany malých dějin, nad něj jako jejich jediný obzor vystupuje ustavěný jen vše to, co je člověku cizí a nepřátelské, čeho se touží, ale čeho se nemůže ubyt, uvnitřem přesilem accenského prstence.

Začetnění otevří východisko k zamyštění, obraný kruh uzavírá dle vlaste do malosti soukromníkem. Milan Simček kritikuje statečně, otevřeně a pozitivně, mnohé z těch dvanácti zamyšlení dětí de akvále analyzy vybraných přiblénů, ale přesou se mi v tom kruhu jako by nedostávalo vzdachu, což tu zádatává nedorečené, náco podsta trného ochraňuje dokonce i samotnou Simčkovou kritiku. Svět je běsceň rospadly, sicež skutečnost rozmílená schémata na dvě poloviny a těžko říct, zda uvalování nového do obranného kruhu schému dveřejším dějin, anebo zda je tomu napak a vědomí bezmoci kritiky rychluje do rospadlosti.

Sám za sebe Milan Simček tento kruh ^{x)} na několika místech rozřádí, hned v prvním zamyšlení píše, že vypovídá o době, "protože se nazývá dějin", až k svědomění si nádi možná dějiností jistě bliž, než Kundera, protože tu možnost má. Na jiném místě knihy ho tisk skutečnosti přimáje "probudit k nezoubkání i ty, kteří již panovali do svých vlastních malých dějin", světak tam, kde by mohl vylevit už přímo těma tohoto nezoubkance, dokáže, že formuluje to, co se mu vyskytuje v převládajících schématech, spíš bezděčně než vědomě. Když v kapitole O spřízněnosti píše o svých přítelích i o Charci 77 jako o "lidském chumlu plném přívátkovosti a zajímavých myšlenek", příteli tomuto chumlu jen význam společenství, nazývajícího "spřízněnost" přezpochové tolerantní hráště na hranici". Jeom daleka taho, přesouvat vliv těchto chumlů, ale přesou se povídala, že k tomu "čelat dějiny" nenaučil člověk accenské postavení, stáčí, aby něj vliv. A namísto přítelů neuvěst Simčeku nesoučně, jeho obnovení pořádku mělo vliv na politické myšlení jako mládežnická kniha u Čech, anebo tak nejménovat Václava Havla, který byl zádatal ve vězni a nedojel ke svým newyorským prenáträm, protože jeho přátelé by zádatali dale v Anglii, jednal sice tří v svých sítíkrových dějinách a možná ani nijak zvláště na zasadni do accenských rozhodování, ale přesto se jeho okuteční dočítane do národních učebnic. Člověk zkouší dějiny, ať na svém osudu a dějiny se vyjevují v lidových příbězích.

Lidová dějetvornost, one vlnění energie přiběhů, má zdroj své nezničitelnosti i v tom, že vedle násilné svědčového násoru, který spravidla smrtvi de vyprázdnenosti pojmu, vzniká na potlačené straně nové plnosť. Můžou se spíš než obraný kruh lítit cesta, dochovávají objev a výtrus; Effectu-
ství, u nás teď hlavníhoponenta odduchovnění. Člověk jede, zpomaluje, chvátil, ztrácí směr a zase ho nalezá, lepotí se v mraku a vedřinkách, obzaru nikdy nedosáhne, jen jej vlastní cesta bledd a ohmetává. Cesta je divá. Kruh je peklo, do náhož nás chtějí dostat. A už vžbec bych navrhla onu zlepovědatnou spirálu, ohledně výkukulovacou a poníkulevacou předurčenosť. Klesat si přiběhem obzor podí dinných cest je dobré přemoci kruhu, při-
během ploden neuhodnutelným, osobitým, tvrdivým, sususta trým, odpovídajícím.

x) Je spřízněné myšlenky chodí světem, dokázala jsem si to dopis Sylphe Graci Eli Preissnerovi: "Protože tak překvapil", píše Gruba Preissnerovi k článku O tzv. paralelní kultuře, "Váš článek svou jakoucí gestikulací v kruhové obraně, neboť se mi v Čechách zdálo, že se kruh jistě otevřel". (Rozmluvy, č. 3, str. 187, Londýn, 1984).

Svět se pak sice stane rozležitelným na prvečního příběhu, ale tato rozležitelnost nám umožní vnímat i jeho celistvost i jeho složitost a jeho plnost, a nadto je kněží jako osobnost od povádny na svém životě a muže svému příběhu v osmyšlení dát spoledenské a tudíž i dějinné zařazení. V tomto vidění světa je člověk i objektem dějin a i je jich subjektem a dějiny se mu přinzeny stanou jeho spoledenstkovou objektivitou. A nám v Čechách se pak i v kanderovsko-simečkovské parodnosti, cizochrenní poznání, může v případu historie kňeho a obyčejnější lidového zakmitnutout - dějinnost.